

**RAPORT Z REALIZACJI
PROGRAMU
OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY NĘDZA
ZA LATA 2020 – 2021**

Opracowanie sporządził:

EKO – TEAM KONSULTING

ul. Golezowska 16/125, 43-300 Bielsko-Biała

tel.: 33 486 53 53, faks: 33 486 54 54, kom. 513 100 869

mail: biuro@eko-team.com.pl, www.eko-team.com.pl

AUTORZY OPRAWOWANIA:

Agnieszka Chylak

Marcin Sosna

SPIS TREŚCI

1. CEL WYKONANIA RAPORTU.....	5
2. CELE ŚREDNIOOKRESOWE WYZNACZONE DO REALIZACJI W RAMACH PRZYJĘTEGO PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY NĘDZA.....	6
3. ZREALIZOWANE ZADANIA WYNIKAJĄCE Z PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA NĘDZA NA LATA 2018 – 2021 Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2022 – 2025.	8
3.1. Zarządzanie środowiskowe	8
3.2. Edukacja ekologiczna.....	9
3.3. Poważne awarie.....	11
3.4. Ochrona przyrody.....	12
3.5. Ochrona lasów.....	14
3.6. Ochrona gleb	15
3.7. Ochrona wód	16
3.8. Ochrona powietrza	18
3.9. Hałas.....	22
3.10. Promieniowanie elektromagnetyczne	23
3.11. Gospodarka odpadami.....	24
4. ANALIZA WSKAŹNIKÓW	26
5. PODSUMOWANIE WYNIKÓW RAPORTU	30

SPIS TABEL

Tabela 1 Realizacja zadań własnych w zakresie zarządzania środowiskowego.....	8
Tabela 2 Realizacja zadań własnych w zakresie edukacji ekologicznej.....	9
Tabela 3 Realizacja zadań monitorowanych w zakresie edukacji ekologicznej.....	10
Tabela 4 Realizacja zadań własnych w zakresie poważnych awarii.....	11
Tabela 5 Realizacja zadań własnych w zakresie ochrony przyrody	12
Tabela 6 Realizacja zadań monitorowanych w zakresie ochrony przyrody	13
Tabela 7 Realizacja zadań monitorowanych w zakresie ochrony lasów	14
Tabela 8 Realizacja zadań monitorowanych w zakresie ochrony gleb.....	15
Tabela 9 Realizacja zadań własnych w zakresie ochrony wód.....	16
Tabela 10 Realizacja zadań monitorowanych w zakresie ochrony wód.....	17
Tabela 11 Realizacja zadań własnych w zakresie ochrony powietrza	18
Tabela 12 Realizacja zadań monitorowanych w zakresie ochrony powietrza	20
Tabela 13 Realizacja zadań własnych w zakresie ochrony przed hałasem.....	22
Tabela 14 Realizacja zadań monitorowanych w zakresie ochrony przed hałasem.....	22
Tabela 15 Realizacja zadań własnych w zakresie ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym	23
Tabela 16 Realizacja zadań monitorowanych w zakresie ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym	23

Tabela 17 Realizacja zadań własnych w zakresie gospodarki odpadami	24
Tabela 18 Realizacja zadań monitorowanych w zakresie gospodarki odpadami	25
Tabela 19 Wskaźniki efektywności POŚ na lata 2018 – 2021	26

1. Cel wykonania raportu

Zgodnie z wymaganiami ustawowymi zapisanymi w art. 18 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, w cyklach dwuletnich powinny być opracowywane Raporty z wykonania Programu, obejmujące opis wykonanych działań, ocenę realizacji planu operacyjnego oraz ocena wskaźników efektywności Programu.

Okres raportowania Programu ochrony środowiska obejmuje lata 2020 – 2021. W tym czasie na terenie gminy Nędza obowiązywał Program Ochrony Środowiska dla Gminy Nędza na lata 2018 – 2021 z perspektywą na lata 2022 – 2025. Przedstawiony raport jest drugim podsumowaniem przyjętego w styczniu 2019 roku Programu. Pierwszy został opracowany w 2020 roku.

Przy opracowywaniu niniejszego Raportu wykorzystano materiały i informacje świadczące o stanie środowiska naturalnego na terenie gminy Nędza, były to głównie:

- dane udostępnione przez Urząd Gminy w Nędzy,
- dane pochodzące z Głównego Urzędu Statystycznego,
- dane udostępnione przez Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o. o. w Nędzy,
- dane udostępnione przez Starostwo Powiatowe w Raciborzu,
- dane udostępnione przez Zarząd Dróg Powiatowych w Raciborzu,
- dane udostępnione przez Komendę Wojewódzką PSP w Katowicach,
- dane udostępnione przez PGL Lasy Państwowe Nadleśnictwo Rudy Raciborskie,
- dane udostępnione przez Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad,
- dane udostępnione przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach,
- dane udostępnione przez PGW Wody Polskie ZZ w Gliwicach,
- dane udostępnione przez Instytut Upraw, Nawożenia i Gleboznawstwa,
- dane udostępnione przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska,
- dane udostępnione przez Śląski Ośrodek Doradztwa Rolniczego,
- dane pochodzące z Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Katowicach.

2. Cele średniokresowe wyznaczone do realizacji w ramach przyjętego Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Nędza

W „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Nędza na lata 2018 – 2021 z perspektywą na lata 2022 – 2025” w ramach poszczególnych obszarów interwencji wyznaczono cele średniokresowe, w ramach których zaplanowane konkretne zadania do realizacji. W oparciu o analizę stanu środowiska na terenie gminy wykonano dla każdej dziedziny środowiskowej analizę SWOT, na podstawie której wyznaczono odpowiednie cele, tj.:

Obszar interwencji: Zarządzanie środowiskowe

Cel średniokresowy: Opracowanie i wdrożenie kompleksowego systemu zarządzania środowiskowego na terenie gminy Nędza

Obszar interwencji: Edukacja ekologiczna

Cel średniokresowy: Podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców gminy Nędza

Obszar interwencji: Poważne awarie

Cel średniokresowy: Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych oraz minimalizacja ich skutków

Obszar interwencji: Ochrona przyrody

Cel średniokresowy: Ochrona środowiska przyrodniczego i krajobrazu na terenie gminy Nędza

Obszar interwencji: Ochrona lasów

Cel średniokresowy: Ochrona lasów i utrzymanie odpowiedniego poziomu lesistości na terenie gminy Nędza

Obszar interwencji: Ochrona gleb

Cel średniokresowy: Ochrona gleb przed degradacją oraz rekultywacja terenów zdegradowanych i zdewastowanych na terenie gminy Nędza

Obszar interwencji: Ochrona wód

Cel średniokresowy: Dążenie do osiągnięcia właściwych standardów wód powierzchniowych i podziemnych pod względem jakości poprzez ich ochronę

Obszar interwencji: Ochrona powietrza

Cel średniokresowy: Spełnienie norm jakości powietrza atmosferycznego poprzez sukcesywną redukcję emisji zanieczyszczeń do powietrza na terenie gminy Nędza

Obszar interwencji: Hałas

Cel średniokresowy: Poprawa klimatu akustycznego na terenie gminy Nędza

Obszar interwencji: Promieniowanie elektromagnetyczne

Cel średniokresowy: Kontrola i ograniczenie emisji niejonizującego promieniowania elektromagnetycznego do środowiska na terenie gminy Nędza

Obszar interwencji: Gospodarka odpadami

Cel średniokresowy: Minimalizacja ilości powstających odpadów, wzrost wtórnego wykorzystania i ograniczenie składowania pozostałych odpadów

W zakresie każdego obszaru interwencji sprecyzowano konkretne zadania, które przedstawiono w dalszej części opracowania, a których realizacji powinna przyczynić się do osiągnięcia założonych celów średniokresowych. W zestawieniach przedstawionych w kolejnym rozdziale zobrazowano, jak przebiegała realizacja zadań w latach 2020 – 2021.

W planie operacyjnym zawartym w przyjętym Programie ochrony środowiska wyszczególniono dwie grupy zadań:

- Zadania własne – realizowane bezpośrednio przez Gminę Nędza, ich realizacja jest związana bezpośrednio z wkładem finansowym Gminy,
- Zadania monitorowane – realizowane na terenie gminy, nie mniej jednak przez jednostki takie jak Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska, Zarząd Dróg Wojewódzkich, Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej, a także przedsiębiorców czy mieszkańców (Gmina nie odpowiada za realizację tych zadań).

Biorąc pod uwagę fakt, że w Programie Ochrony Środowiska pojawiają się zadania należące do każdej z wyżej wymienionych wyżej grup dane do opracowania niniejszego Raportu pochodzą nie tylko Urzędu Gminy w Nędzy i jego jednostek organizacyjnych, ale także z instytucji wymienionych na listach przedsięwzięć przewidzianych do realizacji, jako jednostki odpowiedzialne za ich wykonanie.

3. Zrealizowane zadania wynikające z Programu Ochrony Środowiska dla Nędza na lata 2018 – 2021 z perspektywą na lata 2022 – 2025.

3.1. Zarządzanie środowiskowe

W zakresie zarządzania środowiskowego w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Nędza na lata 2018 – 2021 z perspektywą na lata 2022 – 2025, zostały zapisane 2 zadania własne.

W poniższej tabeli zestawiono stan realizacji zadań w latach 2020 – 2021 w zakresie zarządzania środowiskowego na terenie Gminy Nędza w zakresie działań własnych (tabela nr 1).

Tabela 1 Realizacja zadań własnych w zakresie zarządzania środowiskowego

Lp.	Zadanie	Stan realizacji na 31.12.2021 r.
1.	Sporządzenie raportu z realizacji Programu Ochrony Środowiska	W 2020 roku opracowano Raport z realizacji Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Nędza na lata 2014 – 2017 z perspektywą na lata 2018 – 2021 oraz Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Nędza na lata 2018 – 2021 z perspektywą na lata 2022 – 2025. Raport ten obejmował lata 2017 – 2019.
2.	Opracowanie aktualizacji Programu Ochrony Środowiska	W 2021 roku rozpoczęto opracowanie Program Ochrony Środowiska dla Gminy Nędza na lata 2022 – 2025 z perspektywą na lata 2026 – 2029. Program został przyjęty Uchwałą nr LIX-368-2022 Rady Gminy Nędza z dnia 26 kwietnia 2022 r. Koszt opracowania dokumentacji wyniósł 10 332,00 zł.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zebranych z Urzędu Gminy w Nędzy oraz podmiotów realizujących poszczególne zadania

3.2. Edukacja ekologiczna

W zakresie edukacji ekologicznej w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Nędza na lata 2018 – 2021 z perspektywą na lata 2022 – 2025, zostało zapisanych 6 zadań, z czego:

- 4 własne,
- 2 monitorowane.

W poniższych tabelach zestawiono stan realizacji zadań w latach 2020 – 2021 w zakresie edukacji ekologicznej na terenie Gminy Nędza w zakresie działań własnych (tabela nr 2) i działań monitorowanych (tabela nr 3).

Tabela 2 Realizacja zadań własnych w zakresie edukacji ekologicznej

Lp.	Zadanie	Stan realizacji na 31.12.2021 r.
1.	Prowadzenie kampanii edukacyjno-informacyjnej w celu podnoszenia świadomości w zakresie szkodliwości spalania odpadów oraz węgla o słabej kaloryczności i wysokiej zawartości siarki w przydomowych kotłowniach	<p>W 2020 roku przeprowadzono kampanie informacyjne dotyczące:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zakazu spalania odpadów w celu uzyskania ciepłej wody użytkowej, • możliwości uzyskania dofinansowania w ramach Rządowego Programu „Czyste Powietrze”, • wymogów i zakazów wynikających z przyjętej uchwały antysmogowej dla województwa śląskiego, • zanieczyszczenia powietrza oraz szkodliwego wpływu spalania odpadów na zdrowie ludzi i środowisko (także przy współpracy ze Stowarzyszeniem Zielony Racibórz i Raciborskim Alarmem Smogowym). <p>W 2021 roku przeprowadzono kampanie informacyjne dotyczące:</p> <ul style="list-style-type: none"> • możliwości uzyskania dofinansowania na działania związane z termomodernizacją budynków mieszkalnych, w tym także w ramach Rządowego Programu „Czyste Powietrze” – łącznie 4 spotkania zorganizowane w placówkach oświatowych oraz 1 online, materiały promocyjno – edukacyjne w tym zakresie (ulotki, broszury), • konieczności złożenia deklaracji do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków, • akcji społecznej pn. „Ocieplam dom i walczę ze smogiem”, • przestrzegania zapisów uchwały antysmogowej obejmujące praktyczne zastosowanie się do jej zapisów, • informowania o możliwych ograniczeniach w zakresie emisji zanieczyszczeń do powietrza i skutków dla zdrowia wywołanych zanieczyszczeniem.
2.	Prowadzenie kampanii edukacyjno-informacyjnej w zakresie odnawialnych źródeł energii	<p>W ramach funkcjonującego punktu konsultacyjnego Programu „Czyste Powietrze” mieszkańcy mogą uzyskać informacje o możliwości uzyskania dofinansowania na działania zwierzające do instalowania w budynkach odnawialnych źródeł energii tj. pomp ciepła, kolektorów słonecznych oraz paneli fotowoltaicznych. Ponadto prowadzono działania informacyjne związane z Rządowym Programem „Mój Prąd”.</p>
3.	Prowadzenie edukacji ekologicznej w zakresie selektywnego zbierania odpadów komunalnych	<p>W okresie raportowania prowadzono kampanie edukacyjne w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi, w tym także przeprowadzono akcję pn.: „Plastik nie do pieca, piec nie do plastików”, w ramach której poza przedstawieniem szkodliwego wpływu spalania odpadów w kotłach zachęcano także do prowadzenia selektywnej zbiórki odpadów.</p> <p>W placówkach oświatowych także organizowano program szkolny i przedszkolny, który zwracał uwagę na poprawne postępowania z odpadami oraz kładł nacisk na</p>

		recykling i ponowne wykorzystanie materiałów. Zorganizowano m. in. konkurs „Najciekawszy śmieciowy potwór”, „Urządzenia domowe” (praca z recyklingu), czy akcje społeczno – edukacyjne jak „Chomikuj baterie” oraz zbiórka nakrętek.
4.	Prowadzenie kampanii edukacyjno-informacyjnej w zakresie ochrony przyrody	<p>W okresie raportowania placówki oświatowej prowadziły kampanie edukacyjno – informacyjne w ramach programu szkolnego oraz przedszkolnego, takie jak:</p> <ul style="list-style-type: none"> • „Na straży przyrody”, • Kubusiowi Przyjaciele Natury, • EKologicznie czytam z klasą, • Ekologia. Jak chronić środowisko? • Planeta energii, • Przyroda z klasą. Czy wiesz, jak żyje jeź? • „Ziemia smutna i wesola”. <p>Ponadto organizowano i uczestniczono w licznych konkursach i akcjach, m. in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ogólnopolski Konkurs Centrum Rozwoju Lokalnego „Ja w świecie ekologii”, • Powiatowy Konkurs Recytatorski „Z przyrodą za pan brat”, • Światowy Dzień Wody, • Program Ochrony Powietrza.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zebranych z Urzędu Gminy w Nędzy oraz podmiotów realizujących poszczególne zadania

Tabela 3 Realizacja zadań monitorowanych w zakresie edukacji ekologicznej

Lp.	Zadanie	Stan realizacji na 31.12.2021 r.
1.	Prowadzenie szkoleń z zakresu dobrych praktyk rolniczych oraz upraw ekologicznych	<p>Śląski Ośrodek Doradztwa Rolniczego</p> <p>Realizacja zadania wpisana jest w działania ciągłe jednostki. W latach 2020 – 2021 organizowano głównie spotkania online lub webinaria (z uwagi na sytuację pandemiczną) dotyczące głównie aktualnych naborów w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz zintegrowanej ochrony roślin uprawnych przed chorobami i szkodnikami, świadczone pomoc w ramach opracowywania planów azotanowych oraz stosowania środków ochrony roślin. Na bieżąco również udzielane są rolnikom wszelkiego rodzaju konsultacje.</p>
2.	Prowadzenie kampanii edukacyjno-informacyjnej w celu podnoszenia świadomości w zakresie racjonalnej gospodarki nawozami	<p>Instytut Upraw, Nawożenia i Gleboznawstwa – Państwowy Instytut Badawczy</p> <p>W ramach swojej działalności, finansując swoje działania w ramach dotacji z budżetu Państwa, opracowano wiele publikacji pomocnych przy racjonalnym korzystaniu z gleb i poprawie wartości gleby. Publikacje są ogólnodostępne i dotyczą zagadnień związanych m. in. z wapnowaniem gleb, poprawą retencji wodnej w glebach rolnych czy prawidłowej gospodarki nawozowej. Ponadto ośrodek stworzył platformę umożliwiającą rozszerzenie swojej wiedzy w temacie zasad racjonalnego nawożenia i ochrony gleb użytkowanych rolniczo (www.dpr.iung.pl).</p>

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zebranych od podmiotów realizujących poszczególne zadania

3.3. Poważne awarie

W zakresie poważnych awarii w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Nędza na lata 2018 – 2021 z perspektywą na lata 2022 – 2025, zostało zapisane 1 zadanie monitorowane.

W poniższej tabeli zestawiono stan realizacji zadań w latach 2020 – 2021 w zakresie poważnych awarii na terenie Gminy Nędza w zakresie działań monitorowanych (tabela nr 4).

Tabela 4 Realizacja zadań własnych w zakresie poważnych awarii

Lp.	Zadanie	Stan realizacji na 31.12.2021 r.
1.	Prowadzenie rejestru zakładów zwiększonego i dużego ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych (ZDR, ZZR)	<p>Wojewódzka Komenda PSP w Katowicach i Główny Inspektorat Ochrony Środowiska</p> <p>Prowadzenie rejestru zakładów zwiększonego i dużego ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych wpisane jest w działania ciągłe jednostki.</p> <p>W okresie raportowania na terenie gminy Nędza nie było zlokalizowanych zakładów zwiększonego i dużego ryzyka wystąpienia awarii przemysłowych.</p> <p>Najbliższy zakład o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej zlokalizowany jest w Raciborzu przy ul. Stalowej 9.</p> <p>W okresie raportowania na terenie powiatu raciborskiego, w tym na terenie Gminy Nędza, nie miały miejsca poważne awarie przemysłowe. Brak również informacji nt. zdarzeń o znamionach takich awarii.</p>

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zebranych od podmiotów realizujących poszczególne zadania

3.4. Ochrona przyrody

W zakresie ochrony przyrody w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Nędza na lata 2018 – 2021 z perspektywą na lata 2022 – 2025, zostało zapisanych 5 zadań, z czego:

- 3 własne,
- 2 monitorowane.

W poniższych tabelach zestawiono stan realizacji zadań w latach 2020 – 2021 w zakresie ochrony przyrody na terenie Gminy Nędza w zakresie działań własnych (tabela nr 5) i działań monitorowanych (tabela nr 6).

Tabela 5 Realizacja zadań własnych w zakresie ochrony przyrody

Lp.	Zadanie	Stan realizacji na 31.12.2021 r.
1.	Utrzymanie i urządzenie terenów zieleni, zadrzewień, zakrzewień oraz parków	<p>W okresie raportowania usunięto następujące ilości drzew rosnących w pasie dróg gminnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • w 2020 roku – 45 szt., • w 2021 roku – 1 szt. <p>W zamian za usunięte drzewa dokonano nasadzeń zastępczych na działkach gminy, ale nie w pasie drogowym, ponieważ zielen przydrożna stanowi zagrożenie dla uczestników ruchu drogowego.</p>
2.	Promocja walorów przyrodniczych gminy	<p>W poprzednim okresie raportowania Gmina Nędza opracowała „Koncepcję projektową ścieżki rowerowej Nędza – Pietrowice Wielkie – Velke Hostice“ w wyniku której powstała koncepcja przebiegu ścieżki rowerowej Mała Silesia. Projekt był realizowany w partnerstwie z Gminą Pietrowice Wielkie oraz czeskim partnerem – gminą Velke Hostice przy współfinansowaniu ze środków EFRR oraz z budżetu państwa RP Przekraczamy Granice w wysokości 44 373,41 EUR. Zgodnie z przyjętymi założeniami projektowana koncepcja trasy łączy partnerskie gminy: Gminę Nędza z Velkimi Hosticami, przebiega przez centrum powiatu Raciborskiego oraz Gminę Krzanowice. Punktem wspólnym koncepcji polskiej i czeskiej są Gródczanki w Gminie Pietrowice. Trasa po stronie polskiej ma długość 40 km, a po czeskiej – 28 km.</p> <p>Zaprojektowana koncepcja trasy rowerowej przebiega przez obszary cenne przyrodniczo. Działania związane z jej wdrażaniem będą się wpisywały w założenia różnorodności środowiska naturalnego, z zachowaniem walorów krajobrazu i będą związane z zapobieganiem degradacji środowiska naturalnego, przy jednoczesnym wykorzystaniu tych zasobów na cele turystyczne.</p> <p>Realizacja opracowanej koncepcji wpłynie na podniesienie konkurencyjności oferty turystycznej pogranicza polsko czeskiego na terenie Euroregion Silesia, przyczyni się do zrównoważonego rozwoju tego terenu poprzez pozytywny wpływ na ochronę różnorodności biologicznej, dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego oraz spowoduje zwiększenie dostępności turystycznej przedmiotowego obszaru.</p>
3.	Uwzględnienie znaczenia ochrony różnorodności biologicznej w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym	<p>W okresie raportowania nie sporządzano nowych dokumentów planistycznych.</p>

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zebranych z Urzędu Gminy w Nędzy

Tabela 6 Realizacja zadań monitorowanych w zakresie ochrony przyrody

Lp.	Zadanie	Stan realizacji na 31.12.2021 r.
1.	Kontrola przestrzegania przepisów o ochronie przyrody w trakcie gospodarczego wykorzystywania zasobów i składników przyrody	<p>Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Katowicach</p> <p>Realizacja zadania wpisana jest w działania ciągłe jednostki, nie mniej jednak brak jest informacji o przeprowadzonych kontrolach.</p>
2.	Bieżące utrzymanie zieleni przydrożnej – wskazuje się konieczność przemyślanych i zrównoważonych działań w tym zakresie, ukierunkowanych na potrzebę ochrony alei przydrożnych, jeżeli ich stan zdrowotny na to pozwala oraz stosowania tylko niezbędnych i przemyślanych działań pielęgnacyjnych	<p>Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach</p> <p>W okresie raportowania wzdłuż dróg wojewódzkich zlokalizowanych na terenie gminy Nędza zostało wyciętych 37 szt. drzew.</p> <p>Powiatowy Zarząd Dróg w Raciborzu</p> <p>W okresie raportowania nie usuwano z terenu pasa dróg powiatowych drzew i krzewów.</p>

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zebranych od podmiotów realizujących poszczególne zadania

3.5. Ochrona lasów

W zakresie ochrony lasów w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Nędza na lata 2018 – 2021 z perspektywą na lata 2022 – 2025, zostały zapisane 3 zadania monitorowane.

W poniższej tabeli zestawiono stan realizacji zadań w latach 2020 – 2021 w zakresie ochrony lasów na terenie Gminy Nędza w zakresie działań monitorowanych (tabela nr 7).

Tabela 7 Realizacja zadań monitorowanych w zakresie ochrony lasów

Lp.	Zadanie	Stan realizacji na 31.12.2021 r.
1.	Zalesianie terenów o niskich klasach bonitacyjnych gleb i gruntów porolnych	Nadleśnictwo Rudy Raciborskie, właściciele prywatni W okresie objętym sprawozdaniem nie zalesiano gruntów porolnych.
2.	Realizacja zadań wynikających z planów urządzania lasów	Nadleśnictwo Rudy Raciborskie W okresie raportowania trwały działania w zakresie odnowienia lasu po huraganie, który miał miejsce w 2017 roku. W wyniku aneksowania w 2020 roku Planu Urządzenia Lasów na lata 2016 – 2025, w 2021 roku odnowiono 220 ha lasu.
3.	Realizacja Krajowego Planu Zwiększenia Lesistości na terenie gminy Nędza	Nadleśnictwo Rudy Raciborskie W okresie raportowania nie wykonywano zalesień gruntów w ramach Krajowego Planu Zwiększenia Lesistości.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zebranych od podmiotów realizujących poszczególne zadania

3.6. Ochrona gleb

W zakresie ochrony gleb w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Nędza na lata 2018 – 2021 z perspektywą na lata 2022 – 2025, zostały zapisane 2 zadania monitorowane.

W poniższej tabeli zestawiono stan realizacji zadań w latach 2020 – 2021 w zakresie ochrony gleb na terenie Gminy Nędza w zakresie działań monitorowanych (tabela nr 8).

Tabela 8 Realizacja zadań monitorowanych w zakresie ochrony gleb

Lp.	Zadanie	Stan realizacji na 31.12.2021 r.
1.	Rekultywacja gleb zdegradowanych	<p>Właściciele gruntów, przedsiębiorcy</p> <p>W okresie raportowania brak jest szczegółowych danych dotyczących realizacji zadania.</p> <p>Starosta Raciborski</p> <p>Zgodnie z sprawozdaniem RRW-11 z realizacji przepisów ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych w zakresie wyłączenia gruntów z produkcji rolnej, rekultywacji i zagospodarowania gruntów oraz zasobów i eksploatacji złóż torfów na terenie gminy Nędza w latach 2020 – 2021 nie były prowadzone prace rekultywacyjne. Obecnie na terenie gminy jest 1,8 ha gruntów wymagających rekultywacji.</p>
2.	Prowadzenie monitoringu jakości gleb	<p>Instytut Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa – Państwowy Instytut Badawczy Główny Inspektorat Ochrony Środowiska</p> <p>Badania gleb wykonywane są ogólnie w ramach „Monitoringu chemizmu gleb ornych Polski”, który stanowi podsystem Państwowego Monitoringu Środowiska w zakresie jakości gleb i ziemi. Na terenie Gminy Nędza w odstępach pięcioletnich analizowano próbki pobrane z punktu nr 327 w Szymolicach.</p> <p>Wyniki badań chemizmu gleb w ww. punkcie pomiarowym w 2020 r., w porównaniu do wyników badań z 2015 roku, wykazały wzrost udziału próchnicy w glebie (z 2,83% do 3,36%), węgla organicznego (z 1,64% do 1,95%) i stosunku węgla do azotu (z 10,9 do 12,19). Zwiększenie korelacji węgiel – azot wystąpiło najprawdopodobniej z uwagi na wzrost udziału węgla organicznego w badanym gruncie. Zmniejszyła się zasobność gleby w takie składniki pokarmowe jak:</p> <ul style="list-style-type: none"> • fosfor przyswajalny (z 5,5 do 3 mg/100g), • potas przyswajalny (z 5,6 do 3,1 mg/100g), • magnez przyswajalny (z 10,1 do 4,2 mg/100g), • azot amonowy (z 14 do 2,3 mg/100g). <p>Wyniki badań chemizmu gleb w ww. punkcie pomiarowym w 2020 r., wykazały zmniejszenie stopnia zanieczyszczenia gleb WWA o prawie 2/3.</p> <p>Istotnym problemem rolnictwa jest zakwaszenie gleb. Zgodnie z wynikami "Monitoringu chemizmu gleb ornych Polski" prowadzonego przez Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach odczyn gleby – pH w zawiesinie KCl w punkcie pomiarowo-kontrolnym w gminie Nędza w 2020 roku wynosił 4,4 (w 2015 roku pH w KCl wyniosło 6,8) Zatem gleby te zaliczono do gleb bardzo kwaśnych (pH poniżej 4,5).</p>

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zebranych od podmiotów realizujących poszczególne zadania

3.7. Ochrona wód

W zakresie ochrony wód w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Nędza na lata 2018 – 2021 z perspektywą na lata 2022 – 2025, zostało zapisanych 7 zadań, z tego:

- 4 własne,
- 3 monitorowane.

W poniższych tabelach zestawiono stan realizacji zadań w latach 2020 – 2021 w zakresie ochrony wód na terenie Gminy Nędza w zakresie działań własnych (tabela nr 9) oraz monitorowanych (tabela nr 10).

Tabela 9 Realizacja zadań własnych w zakresie ochrony wód

Lp.	Zadanie	Stan realizacji na 31.12.2021 r.
1.	Budowa i modernizacja sieci wodociągowej	Gmina Nędza wraz z Przedsiębiorstwem Komunalnym Sp. z o. o. z siedzibą w Nędzy w latach 2020 - 2021 zrealizowała: <ul style="list-style-type: none"> • budowę sieci wodociągowej w sołectwie Szymocice za kwotę 106 845,34 zł, • rozbudowa sieci wodociągowej w Górkach Śląskich za kwotę 615,00 zł.
2.	Budowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej sanitarnej	W 2020 roku realizowano rozpoczętą w 2017 roku inwestycję pn. „Budowa oczyszczalni ścieków dla Gminy Nędza w miejscowości Ciechowice”. W ramach realizacji zadania wydatkowano kwotę 7 821 725,56 zł. Wykonano całość robót budowlanych zgodnie z zatwierdzonym harmonogramem rzeczowo - finansowym. Oczyszczalnia została oddana do użytkowania i uruchomiona. Ponadto w okresie raportowania: <ul style="list-style-type: none"> • zakończono I etap budowy kanalizacji sanitarnej w Ciechowicach, • opracowano dokumentację dla zadania „Budowa kanalizacji deszczowej w Nędzy przy ul. Wąskiej w Nędzy”, • przygotowano 85 szt. domowych przyłączy kanalizacyjnych w miejscowości Ciechowice do podłączenia do kanalizacji sanitarnej.
3.	Prowadzenie ewidencji przydomowych oczyszczalni ścieków i zbiorników bezodpływowych	Gmina prowadzi ewidencję zbiorników bezodpływowych w formie elektronicznej. Dane są pozyskiwane podczas kontroli, na podstawie zgłoszeń mieszkańców oraz na podstawie przekazywanych informacji przez przedsiębiorców świadczących usługi opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych. Prowadzona jest także ewidencja przydomowych oczyszczalni ścieków, na podstawie zgłoszeń tych instalacji. Według danych z Głównego Urzędu Statystycznego na koniec 2021 roku na terenie gminy było 1 573 zbiorniki bezodpływowe oraz 202 przydomowe oczyszczalnie ścieków.
4.	Budowa indywidualnych systemów oczyszczania ścieków (głównie na terenach zabudowy rozproszonej i obszarach trudnych do skanalizowania, gdzie jest to prawnie dozwolone)	W latach 2020 – 2021 Gmina Nędza nie prowadziła dofinansowania do budowy indywidualnych systemów oczyszczania. Według zgłoszeń instalacji niewymagających pozwolenia, w okresie raportowania, na terenie gminy Nędza zainstalowano 21 przydomowych oczyszczalni ścieków.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zebranych z Urzędu Gminy w Nędzy

Tabela 10 Realizacja zadań monitorowanych w zakresie ochrony wód

Lp.	Zadanie	Stan realizacji na 31.12.2021 r.
1.	Bieżąca konserwacja i utrzymanie cieków wodnych.	<p>Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Zarząd Zlewni w Gliwicach</p> <p>W ramach realizacji zadania wykonano następujące prace:</p> <p>W 2020 roku:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dwukrotne koszenie obustronnych wałów przeciwpowodziowych rzeki Suminy w km 0+000 – 3+040; koszt: 35 000,00 zł, • konserwacja i utrzymanie prawostronnych wałów rzeki Odry polegające na wykoszeniu traw ze skarp i korony wałów na całej długości na terenie gminy Nędza w obrębach Łęg, Zawada Książęca, Ciechowice; koszt: 78 000,00 zł, <p>W 2021 roku:</p> <ul style="list-style-type: none"> • roboty utrzymaniowe cieków Sumina w km 0+000 – 4+050 oraz w km 11+330 – 11+720 w gminach Kuźnia Raciborska i Nędza; koszt: 70 000,00 zł, • dwukrotne koszenie obustronnych wałów przeciwpowodziowych rzeki Suminy w km 0+000 – 3+040; koszt: 35 000,00 zł, • konserwacja i utrzymanie prawostronnych wałów rzeki Odry polegające na wykoszeniu traw ze skarp i korony wałów na całej długości na obrębach Łęg, Zawada Książęca, Ciechowice wraz z udrożnieniem przepustów wałowych; koszt: 72 000,00 zł, • roboty utrzymaniowe na ciekach Łęgoń w km 0+000 – 9+800 w miejscowości Ciechowice; koszt: 110 000,00 zł. <p>Ponadto w 2020 roku zakończono realizację zadania rozpoczętego w 2013 roku przez Śląskiego Związku Melioracji i Urządzeń Wodnych w Katowicach pn.: „Rozbudowa pompowni wałowej Ciechowice w miejscowości Ciechowice, gm. Nędza“.</p>
2.	Monitorowanie cieków wodnych	<p>Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Zarząd Zlewni w Gliwicach</p> <p>Realizacja zadania wpisana jest w działania ciągłe jednostki i polegają głównie na usuwaniu wyrw brzegowych oraz zatorów na ciekach wodnych.</p>
3.	Konserwacja rowów melioracyjnych	<p>Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Zarząd Zlewni w Gliwicach</p> <p>Według danych PGW WP w administracji Zarządu Zlewni w Gliwicach nie ma zlokalizowanych na terenie gminy Nędza rowów melioracyjnych.</p> <p>Gmina Nędza</p> <p>Gmina Nędza prowadzi prace polegające na czyszczeniu i koszeniu przydrożnych rowów. Jest to zadanie wpisane w działania ciągłe jednostki.</p>

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zebranych z Urzędu Gminy w Nędzy oraz od podmiotów realizujących poszczególne zadania

W ramach Programu „Moja Woda” mieszkańcy z terenu gminy Nędza złożyli 15 wniosków o uzyskanie dofinansowania na zakup i montaż zbiorników retencjonujących wody opadowe i roztopowe. W ramach tych zadań zamontowano instalacje, które przyczynią się do zagospodarowania w ciągu roku co najmniej 1 140,52 m³ wody opadowej i roztopowej.

3.8. Ochrona powietrza

W zakresie ochrony powietrza w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Nędza na lata 2018 – 2021 z perspektywą na lata 2022 – 2025, zostało zapisanych 9 zadań, z czego:

- 6 własnych,
- 3 monitorowane.

W poniższych tabelach zestawiono stan realizacji zadań w latach 2020 – 2021 w zakresie ochrony powietrza na terenie Gminy Nędza w zakresie działań własnych (tabela nr 11) i działań monitorowanych (tabela nr 12).

Tabela 11 Realizacja zadań własnych w zakresie ochrony powietrza

Lp.	Zadanie	Stan realizacji na 31.12.2021 r.
1.	Termomodernizacja budynków komunalnych	<p>W latach 2018-2020 w ramach realizacji zadania wykonano następujące prace:</p> <ul style="list-style-type: none"> • termomodernizacja budynku LKS z Zawadzie Książęcej – zadanie w trakcie realizacji – w 2021 roku poniesiono wydatki w wysokości 167 414,73 zł, • termomodernizacja budynków Szkoły Podstawowej w Nędzy za kwotę 949 642,41 zł, w tym dofinansowanie w wysokości 618 100,00 zł.
2.	Budowa i modernizacja dróg gminnych	<p>W 2020 roku wykonano:</p> <ul style="list-style-type: none"> • remont odcinka drogi w Nędzy ul. Stawowa; koszt: 32 942,84 zł, • remont odcinka drogi w Ciechowicach ul. Kwiatów polnych; koszt: 66 084,62 zł, • remont odcinka drogi w Ciechowicach ul. Melioracyjna; koszt: 15 245,88 zł, • remont nawierzchni drogi w Nędzy przy ul. Letniskowej; koszt: 34 320,41 zł, • awaryjną naprawę drogi gminnej w Nędzy przy ul. Sportowej; koszt: 5 374,20 zł, • odwodnienie liniowe drogi w miejscowości Nędza; koszt: 3 642,21 zł, • naprawę nawierzchni drogi gminnej w Babicach; koszt: 2 998,90 zł, • remont nawierzchni dróg gminnych w Babicach oraz Górkach Śląskich; koszt: 29 520,00 zł, • remont ul. Malinowej w Szymocicach; koszt: 7 995,00 zł, • przebudowę ul. Dębowej w Nędzy wraz z odwodnieniem; koszt: 13 530,00 zł, • naprawę nawierzchni drogi polnej w Babicach; koszt: 3 999,96 zł, <p>W 2021 roku wykonano:</p> <ul style="list-style-type: none"> • naprawę nawierzchni ul. Pomiarowej w Nędzy; koszt: 5 535,00 zł, • naprawę nawierzchni ul. Zamkniętej w Nędzy; koszt: 7 380,00 zł, • remont ul. Spacerowej w Szymocicach; koszt: 28 447,29 zł, • naprawę nawierzchni drogi Nędza ul. Nad Suminą dz. 1003; koszt: 50 452,40 zł, • przebudowę ul. Dębowej w Nędzy wraz z odwodnieniem; koszt: 3 936,00 zł • przebudowę odwodnienia w zakresie ul. Jasnej i ul. Nowej w Górkach Śl.; koszt: 49 208,73 zł, • przebudowę drogi gminnej nr 659 013 S ul. Sosnowa w Nędzy; koszt: 24 477,00 zł

		<ul style="list-style-type: none"> • budowę kanalizacji deszczowej w Nędzy przy ul. Wąskiej; koszt: 13 530,00 zł, • przebudowę drogi gminnej nr 659 053 S ul. Wąska w Nędzy; koszt: 13 407,00 zł, • remont przepustu; koszt: 35 634,91 zł, • modernizację odcinka drogi w Łęgu wraz przebudową przepustu drogowego; koszt: 50 731,71 zł, • modernizację drogi dojazdowej do gruntów rolnych w miejscowości Zawada Książęca i Łęg; koszt: 847 206,41 zł. <p>Ponadto przekazano pomoc finansową w formie dotacji celowej dla Powiatu Raciborskiego na realizację zadania inwestycyjnego p.n.: "Przebudowa drogi powiatowej nr 3517S w Tworkowie od skrzyżowania z ulicą Zamkową do przejazdu kolejowego oraz remont drogi powiatowej nr 3516S pomiędzy skrzyżowaniem z DK45 w Tworkowie i przebudowa drogi powiatowej nr 3536S w Górkach Śląskich od skrzyżowania z ul. Rudzką do końca działki drogowej nr 257/3 od strony DW 919" w wysokości 500 000,00 zł.</p>
3.	Opracowanie założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, paliwa gazowe i energię elektryczną oraz w razie konieczności opracowanie planu	<p>W okresie raportowania nie opracowano założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, paliwa gazowe i energię elektryczną.</p> <p>W 2021 roku przystąpiono do opracowania Planu gospodarki niskoemisyjnej dla gminy Nędza.</p>
4.	Wyeleminowanie spalania pozostałości roślinnych na powierzchni ziemi poprzez kontrole gospodarstw domowych przez upoważnionych pracowników Urzędu gminy oraz funkcjonariuszy Policji	<p>W okresie raportowania nie prowadzono działań kontrolnych, które w swoim zakresie obejmowałyby spalanie pozostałości roślinnych na powierzchni ziemi.</p>
5.	Stwarzanie warunków dla rozwoju ruchu rowerowego - Rozbudowa ścieżek rowerowych	<p>W latach 2020 – 2021 na terenie gminy nie były budowane ścieżki i drogi rowerowe. Obecnie na terenie gminy nie ma tego rodzaju infrastruktury.</p> <p>W poprzednim okresie raportowania Gmina Nędza opracowała „Koncepcję projektową ścieżki rowerowej Nędza – Pietrowice Wielkie – Velke Hostice“ w wyniku której powstała koncepcja przebiegu ścieżki rowerowej Mała Silesia. (Więcej w tym temacie w poz. 2 Tabeli nr 5.)</p>
6.	Kontrole przestrzegania zakazu spalania odpadów w urządzeniach grzewczych i na otwartych przestrzeniach	<p>Gmina Nędza prowadzi kontrole w zakresie spalania odpadów w ramach realizacji zadań z zakresu działań krótkoterminowych (PDK) wynikających w Programu Ochrony Powietrza dla terenu województwa śląskiego. W latach 2020 - 2021 przeprowadzono:</p> <ul style="list-style-type: none"> • w 2020 roku – 34 kontrole, w tym 13 rutynowych oraz 21 w trakcie obowiązywania II i III poziomu wg PDK, • w 2021 roku – 57 kontroli, w tym 11 rutynowych oraz 46 w trakcie obowiązywania II i III poziomu wg PDK. <p>Kontrole nie wykazały spalania odpadów w kontrolowanych kotłach.</p>

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zebranych z Urzędu Gminy w Nędzy

W okresie raportowania Gmina Nędza brała udział w projekcie pn.: „Odnawialne źródła energii poprawą jakości środowiska naturalnego na terenie Gmin Partnerskich; Tarnowskie Góry, Gaszowice, Jejkowice, Lyski, Krupski Młyn, Kuźnia Raciborska, Nędza, Lelów, Psary, Sośnicowice, Tworóg”. W ramach realizacji ww. przedsięwzięcia Gmina otrzymała dofinansowanie w ramach RPO WSL na lata 2014-2020. Projekt realizowany będzie wraz z gminami partnerskimi i zakłada wykonanie na terenie gminy budowy 310 instalacji wykorzystujących odnawialne źródła energii, w szczególności:

- 154 – instalacji fotowoltaicznych,
- 41 – instalacji solarnych,
- 31 – pomp ciepła powietrznych do c.w.u.,
- 27 – pomp ciepła powietrznych do c.o. i c.w.u.,
- 57 – kotłów na biomasę.

Realizacja zaplanowanych działań ma na celu zwiększenie wykorzystania ekologicznej energii pochodzącej z odnawialnych źródeł, a tym samym zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych CO₂ oraz Pyłu PM₁₀ w budynkach jednorodzinnych, a także zwiększenie zdolności wytwarzania energii cieplnej i elektrycznej przez budynki jednorodzinne.

Wskaźniki realizacji projektu:

- szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych 2163,9708 t CO₂/rok
- dodatkowa zdolność wytwarzania energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych 0,6720 MWe
- dodatkowa zdolność wytwarzania energii cieplnej ze źródeł odnawialnych 1,7321 MWt
- produkcja energii cieplnej z nowo wybudowanych instalacji wykorzystujących OZE 3998,69 MWh/rok
- produkcja energii elektrycznej z nowo wybudowanych instalacji wykorzystujących OZE 586,11 MWh/rok
- stopień redukcji PM₁₀ o 4,1183 Mg/rok.

Do końca 2021 roku zainstalowano część kotłów na biomasę oraz pomp ciepła.

Tabela 12 Realizacja zadań monitorowanych w zakresie ochrony powietrza

Lp.	Zadanie	Stan realizacji na 31.12.2021 r.
1.	Modernizacja dróg krajowych i wojewódzkich na terenie gminy Nędza	<p>Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach</p> <p>W okresie raportowania nie prowadzono inwestycji obejmujących modernizację istniejących dróg wojewódzkich lub budowę nowych odcinków dróg w granicach administracyjnych gminy Nędza.</p> <p>W 2020 roku zrealizowano zadanie pn. „Remont mostu z podniesieniem klasy nośności nad rzeką Sumina w ciągu DW nr 922 w km 4+772 w m. Nędza. Koszt inwestycji wyniósł 2 922 726,00 zł.</p> <p>W trakcie realizacji są dwa zadania w granicach administracyjnych gminy Nędza:</p> <ul style="list-style-type: none"> • „Budowa mostu nad rzeką Odrą w ciągu DW nr 421“ polegające na budowie nowej przeprawy mostowej na rzece Odra w ciągu drogi wojewódzkiej nr 421 wraz z niezbędnymi drogami dojazdowymi; przewidywany okres zakończenia robót budowlanych – 2025 rok, • „Przebudowa DW nr 922 od km 0+000 do km 5+861 (Kuznia Raciborska – Nędza)“, polegające na przebudowie drogi klasy technicznej G na odcinku o orientacyjnej długości 5,86 km, w tym wymiana konstrukcji, ujednoczenia szerokości jezdni; przewidywany okres zakończenia robót budowlanych – 2025 rok.
2.	Modernizacja dróg powiatowych na terenie gminy Nędza	<p>Powiatowy Zarząd Dróg w Raciborzu</p> <p>W latach 2020 – 2021 na terenie gminy Nędza wykonano przebudowę drogi powiatowej nr 3536S w Górkach Śląskich na odcinku o długości 930 mb. Zakres robót obejmował:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przebudowa jezdni, skrzyżowań, zjazdów z drogi, chodników oraz parkingów,

		<ul style="list-style-type: none"> • wykonanie ciągu pieszo-rowerowego i odtworzenie pobocza, • przebudowa kolidującej infrastruktury energetycznej i technicznej, • przebudowa odwodnienia wraz z uzupełnieniem i wymianą elementów odwodnienia, • oznakowanie poziome. <p>Koszt inwestycji wyniósł 2 473 407,00 zł.</p>
3.	Realizacja zapisów Programu ochrony powietrza dla strefy śląskiej na terenie gminy Nędza	<p>Gmina Nędza</p> <p>Zgodnie z danymi przedstawionymi w sprawozdaniach z realizacji Programu ochrony powietrza za lata 2020 -2021, w zabudowie mieszkaniowej:</p> <p>W 2020 roku zlikwidowano 45 kotłów opalanych węglem.</p> <p>Osiągnięty efekt ekologiczny – redukcja emisji to:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 3 523,2 kg pyłu PM10, • 2 728,4 kg pyłu PM2,5 • 1,159 kg benzo(a)pirenu, • 2 912,9 kg dwutlenku siarki. <p>W 2021 roku zlikwidowano 245 kotłów opalanych węglem.</p> <p>Osiągnięty efekt ekologiczny – redukcja emisji to:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 17 416,21 kg pyłu PM10, • 17 207,54 kg pyłu PM2,5 • 9,90 kg benzo(a)pirenu, • 14 887,51 kg dwutlenku siarki. <p>Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o. o. Oddział Zakład Gazowniczy w Zabrze</p> <p>W 2021 roku została zakończona budowa sieci gazowej średniego ciśnienia na terenie Gminy Nędza obejmująca miejscowości: Łęg, Zawada Książęca, Ciechowice.</p>

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zebranych z Urzędu Gminy w Nędzy oraz podmiotów realizujących poszczególne zadania

3.9. Hałas

W zakresie ochrony przed hałasem w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Nędza na lata 2018 – 2021 z perspektywą na lata 2022 – 2025, zostały zapisane 4 zadania własnych, z czego:

- 1 własne,
- 3 monitorowane.

W poniższych tabelach zestawiono stan realizacji zadań w latach 2020 – 2021 w zakresie ochrony przed hałasem na terenie Gminy Nędza w zakresie działań własnych (tabela nr 13) i działań monitorowanych (tabela nr 14).

Tabela 13 Realizacja zadań własnych w zakresie ochrony przed hałasem

Lp.	Zadanie	Stan realizacji na 31.12.2021 r.
1.	Preferowanie niekonfliktowych lokalizacji obiektów przemysłowych	W okresie raportowania gmina nie realizowała zadania – nie były sporządzane dokumenty planistyczne (miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego).

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zebranych z Urzędu Gminy w Nędzy

Tabela 14 Realizacja zadań monitorowanych w zakresie ochrony przed hałasem

Lp.	Zadanie	Stan realizacji na 31.12.2021 r.
1.	Kontrola emisji hałasu do środowiska z obiektów działalności gospodarczej	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach W latach 2020 – 2021 na terenie gminy Nędza nie prowadzono kontroli w zakresie emisji hałasu do środowiska z obiektów działalności gospodarczej.
2.	Kontrolowanie oraz eliminowanie technologii i urządzeń przekraczających wartości normatywne w transporcie i przemyśle	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach W okresie objętym sprawozdaniem brak jest szczegółowych danych dotyczących realizacji zadania. Starosta Raciborski W okresie raportowania nie wydano żadnej decyzji o dopuszczalnym poziomie hałasu do środowiska dla podmiotów prowadzących działalność gospodarczą.
3.	Stosowanie rozwiązań technicznych i organizacyjnych zapobiegających emisji hałasu do środowiska	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach W latach 2019-2021 nie prowadzono na terenie gminy Nędza inwestycji związanych z budową, modernizacją lub rozbudową ekranów akustycznych. Nie prowadzono również badań emisji hałasu drogowego.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zebranych od podmiotów realizujących poszczególne zadania

3.10. Promieniowanie elektromagnetyczne

W zakresie ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Nędza na lata 2018 – 2021 z perspektywą na lata 2022 – 2025, zostały zapisane 4 zadania, z czego:

- 1 własne,
- 3 monitorowane.

W poniższych tabelach zestawiono stan realizacji zadań w latach 2020 – 2021 w zakresie ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym na terenie Gminy Nędza w zakresie działań własnych (tabela nr 15) i działań monitorowanych (tabela nr 16).

Tabela 15 Realizacja zadań własnych w zakresie ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym

Lp.	Zadanie	Stan realizacji na 31.12.2021 r.
1.	Ograniczanie powstawania źródeł pól elektromagnetycznych na terenach gęstej zabudowy mieszkaniowej na etapie planowania przestrzennego	W latach 2020 – 2021 gmina nie realizowała zadania – nie były sporządzane dokumenty planistyczne (miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego).

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zebranych z Urzędu Gminy w Nędzy

Tabela 16 Realizacja zadań monitorowanych w zakresie ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym

Lp.	Zadanie	Stan realizacji na 31.12.2021 r.
1.	Kontrola obecnych i potencjalnych źródeł promieniowania elektromagnetycznego	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach W latach 2020 – 2021 nie prowadzono na terenie gminy Nędza kontroli źródeł promieniowania elektromagnetycznego.
2.	Utrzymanie poziomów elektromagnetycznego promieniowania poniżej dopuszczalnego lub co najwyżej na poziomie dopuszczalnym	Główny Inspektorat Ochrony Środowiska – Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Katowicach W ramach realizacji Państwowego Monitoringu Środowiska w 2021 roku, na terenie Gminy Nędza przeprowadzono pomiary okresowe (monitoringowe) promieniowania elektromagnetycznego (PEM) w jednym punkcie tj. w Nędzy przy ul. Jana Pawła II. Wyniki półgodzinnych, ciągłych pomiarów monitoringowych, nie wykazały przekroczenia dopuszczalnych poziomów pola elektromagnetycznego w środowisku dla badanego zakresu częstotliwości od 80 MHz do 60 GHz, o wartości minimalnej 28 V/m. Dla lokalizacji w Nędzy uzyskano wynik na poziomie <0,7 V/m.
3.	Prowadzenie ewidencji źródeł promieniowania elektromagnetycznego	Starosta Raciborski W okresie raportowania z terenu gminy Nędza Starosta Raciborski przyjął 1 zgłoszenie instalacji emitujących promieniowanie elektromagnetyczne. Aktualnie, na terenie gminy źródłem niejonizującego promieniowania elektromagnetycznego jest także 6 anten telefonii komórkowej zlokalizowanych na dwóch stacjach bazowych telefonii komórkowej.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zebranych od podmiotów realizujących poszczególne zadania

3.11. Gospodarka odpadami

W zakresie gospodarki odpadami w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Nędza na lata 2018 – 2021 z perspektywą na lata 2022 – 2025, zostało zapisanych 6 zadań, z czego:

5 własnych,

- 1 monitorowane.

W poniższych tabelach zestawiono stan realizacji zadań w latach 2020 – 2021 w zakresie gospodarki odpadami na terenie Gminy Nędza w zakresie działań własnych (tabela nr 17) i działań monitorowanych (tabela nr 18).

Tabela 17 Realizacja zadań własnych w zakresie gospodarki odpadami

Lp.	Zadanie	Stan realizacji na 31.12.2021 r.
1.	Identyfikacja i likwidacja dzikich wysypisk śmieci	Na terenie gminy powstają dzikie wysypiska śmieci, ale w formie rozproszonej, (jako zanieczyszczenia wzdłuż dróg, poboczy, rowów). Gmina nie prowadzi odrębnej ewidencji tych odpadów, w związku w tym nie jest możliwe określenie ich tonażu. Miejsca te są na bieżąco sprzątane w ramach utrzymywania czystości i porządku. W latach 2020 – 2021 nie zanotowano powstania dużych dzikich składowisk odpadów.
2.	Egzekwowanie zapisów wynikających z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminie i regulaminu utrzymania czystości i porządku w gminie	Gminny system gospodarowania odpadami obejmuje zarówno nieruchomości zamieszkałe jak i niezamieszkałe. Kontrola deklaracji prowadzona jest na bieżąco: <ul style="list-style-type: none"> • w 2020 roku – 98 wezwań (w wyniku kontroli złożono 23 deklaracje), • w 2021 roku – 126 wezwań (w wyniku kontroli złożono 21 deklaracji). Przypadki niewłaściwej segregacji odpadów komunalnych są zgłaszane przez przedsiębiorcę odbierającego odpady komunalne od właścicieli nieruchomości. W latach 2020 – 2021 nie zgłoszono przypadku niewłaściwej segregacji.
3.	Składanie rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi do Marszałka Województwa Śląskiego (rokrocznie).	Gmina corocznie składa Marszałkowi Województwa Śląskiego sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi.
4.	Przeprowadzenie analizy stanu gospodarki odpadami, w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi (rokrocznie).	Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi jest sporządzana przez gminę corocznie w terminie do 30 kwietnia za poprzedni rok kalendarzowy oraz udostępniana do publicznej wiadomości na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej urzędu gminy.
5.	Realizacja „Kompleksowego Regionalnego Programu Gospodarki Odpadami”.	W zamian za uiszczoną opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie gminy Nędza, odbiera się bezpośrednio z terenu nieruchomości: <ul style="list-style-type: none"> • niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne, • papier, • metale i tworzywa sztuczne, w tym odpady opakowaniowe wielomateriałowe, • szkło, • bioodpady, • popiół, • meble i inne odpady wielkogabarytowe,

		<ul style="list-style-type: none"> • zużyte opony w ilości maksymalnie 4 sztuk na rok na nieruchomości. <p>W mobilnym punkcie selektywnego zbierania odpadów komunalnych przyjmowane są w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi następujące frakcje odpadów komunalnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • papier, • metale, • tworzywa sztuczne, • szkło, • odpady opakowaniowe wielomateriałowe, • bioodpady, • odpady niebezpieczne, • przeterminowane leki i chemikalia, • odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych powstałe w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igieł i strzykawek, • zużyte baterie i akumulatory, • zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, • meble i inne odpady wielkogabarytowe w ilości maksymalnie 200 kg na rok na nieruchomości, • zużyte opony w ilości maksymalnie 4 sztuk na rok na nieruchomości, • odpady budowlane i rozbiórkowe w ilości do 100 kg na rok na nieruchomości, • odpady tekstyliów i odzieży. <p>Na terenie gminy nie funkcjonuje stacjonarny Punkt Selektywnej Zbiorki Odpadów Komunalnych. W 2020 roku odpady mogły być dostarczane na teren PSZOK w Kuźni Raciborskiej, jednak w 2021 roku obiór ten był realizowany poprzez tzw. Mobilny PSZOK.</p> <p>Odebrane zmieszane odpady komunalne, bioodpady stanowiące odpady komunalne oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych przeznaczone do składowania były kierowane do Instalacji zlokalizowanej przy ul. Szybowej 44 w Knurowie.</p>
--	--	--

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zebranych z Urzędu Gminy w Nędzy

Tabela 18 Realizacja zadań monitorowanych w zakresie gospodarki odpadami

Lp.	Zadanie	Stan realizacji na 31.12.2021 r.
1.	Gospodarowanie odpadami w postaci wyrobów zawierających azbest	<p>Mieszkańcy</p> <p>Od 2019 roku mieszkańcy gminy mogą liczyć na dofinansowanie do usuwania azbestu na podstawie umowy dotacyjnej zawartej pomiędzy WFOŚiGW w Katowicach a Gminą Nędza z przeznaczeniem na zadanie pod nazwą „Demontaż, transport i unieszkodliwianie odpadów zawierających azbest z posesji na terenie Gminy Nędza”.</p> <p>W latach 2020 – 2021 zgodnie z programem, z terenu gminy unieszkodliwiono łącznie 23,57 Mg wyrobów zawierających azbest, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> • w 2020 roku – 6,67 Mg, • w 2021 roku – 16,9 Mg.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zebranych z Urzędu Gminy w Nędzy

4. Analiza wskaźników

Na potrzeby monitoringu stanu realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Nędza na lata 2018 – 2021 z perspektywą na lata 2022 – 2025” została opracowana propozycja wskaźników służących do monitoringu postępu prac realizacji programu. Wskaźniki te wybiórczo, ale wskazują na tendencję zmian, jakie następują w cyklach kilkuletnich na obszarze gminy Nędza.

Tabela nr 19 przedstawia 24 wskaźniki zaproponowane w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Nędza na lata 2018 – 2021 z perspektywą na lata 2022 – 2025, gdzie zestawiono wartość bazową poszczególnych wskaźników (rok 2017) z wielkościami otrzymanymi na koniec 2021 roku (ostatni rok obowiązywania Programu). Porównanie otrzymanych wyników w prosty sposób pozwoli na wskazanie czy założony wskaźnik został osiągnięty, a tym samym czy poczynione działania przyczyniły się do poprawy lub utrzymania dobrego stanu środowiska naturalnego na obszarze gminy Nędza.

Tabela 19 Wskaźniki efektywności POŚ na lata 2018 – 2021

Lp.	Obszar	WSKAŹNIKI				
		Nazwa	Jednostka	Wartość w roku bazowym	Wartość w roku 2021	ZMIANA +/-
1.	Edukacja ekologiczna	Liczba przeprowadzonych kampanii informacyjno-edukacyjnych	godz./rok	Kilka / rok	Kilkanaście /rok	+
2.		Procent liczby mieszkańców objętych działaniami edukacji ekologicznej	%	b.d. (tylko dzieci i młodzież)	100 %	+
3.	Ochrona przyrody	Liczba form ochrony przyrody	Szt.	5	4	-
4.	Lasy	Lesistość gminy	%	45,4	45,2	-
5.	Gleby	Powierzchnia gruntów zdewastowanych i zdegradowanych	ha	1,8	1,8	x
6.		Powierzchnia gruntów zrehabilitowanych i przywróconych do stanu właściwego	ha	0	0	x
7.	Ochrona wód	Klasa jakości wód powierzchniowych	-	zły stan wód	zły stan wód	x
8.		Długość sieci wodociągowej rozdzielczej	km	66,4	67,9	+
9.		Długość sieci kanalizacji sanitarnej	km	0	Kanalizacja w trakcie rozruchu	x
10		Liczba przyłączy kanalizacyjnych	Szt.	0		x

11.		Liczba przyłączy wodociągowych	Szt.	1 732	1 806	+
12.		Ilość ścieków dostarczonych do oczyszczalni 1. siecią kanalizacyjną 2. wozami asenizacyjnymi	m ³	Kanalizacja – 0 m ³ Wozy - 17 424,2 m ³	Kanalizacja - 0 m ³ Wozy – 18 122,1 m ³	+
13.		Liczba mieszkańców korzystająca z sieci wodociągowej	Ilość osób	7 190	7 168	-
14.		Liczba mieszkańców korzystająca z kanalizacji sanitarnej	Ilość osób	0	0	x
15.	Ochrona powietrza	Klasa C jakości powietrza według oceny rocznej: Pył PM10 SO2 NO2 Pb O3 CO Benzen B (a)P As Cd Ni	Klasa jakości powietrza	C C A A C A A C A A A	C A A A A (D2) A A C A A A	+
16.		Masa odpadów komunalnych zebranych i odebranych – ogółem	Mg	2 979,484	3 133,070	-
17.		Masa odpadów komunalnych zebranych i odebranych w formie zmieszanej	Mg	981,440	1 140,040	-
18.	Gospodarka odpadami	Odsetek masy odpadów komunalnych zebranych i odebranych w formie zmieszanej	%	32,94	36,39	-
19.		Masa odpadów komunalnych zebranych i odebranych selektywnie	Mg	1 998,044	1 993,03	x

20.	Odsetek masy odpadów komunalnych zebranych i odebranych selektywnie	%	67,06	63,61	-
21.	Masa odpadów poddanych odzyskowi	Mg	2979,576	3101,69	-
22.	Odsetek masy odpadów poddanych odzyskowi	%	100	98,99	-
23.	Masa odpadów komunalnych poddanych składowaniu bez przetwarzania	Mg	0	31,27	-
24.	Odsetek masy odpadów komunalnych poddanych składowaniu bez przetworzenia	%	0	1,008	-
25.	Odsetek mieszkańców gminy objętych zorganizowanym systemem zbierania i odbierania odpadów komunalnych	%	100	100	x
26.	Odsetek mieszkańców gminy objętych zorganizowanym systemem selektywnego zbierania i odbierania odpadów komunalnych	%	100	100	x

Legenda:

+/- oznacza że wskaźniki się poprawiły lub pogorszyły w stosunku do zakładanego celu i wartości bazowej

× oznacza brak zmiany wskaźnika lub brak wartości odniesienia

Analizując zmiany wskaźników w zakresie edukacji ekologicznej można zauważyć wzrost ilości przeprowadzanych kampanii edukacyjnych oraz poszerzenie grona mieszkańców objętych tymi działaniami.

W zakresie ochrony przyrody nie uległ zmianie wskaźnik obejmujący powierzchnię terenów prawnie chronionych. W zakresie prawidłowej gospodarki leśnej zmniejszył się odsetek terenów pokrytych lasami, jednak wpływ na to miał w zdecydowanej większości huragan jaki odnotowano w 2017 roku.

Dla ochrony wód nie uległa zmianie klasyfikacja wód powierzchniowych, w dalszym ciągu odnotowuje się zły stan wód. Wzrosła ilość oddawanych na stację zlewną nieczystości ciekłych. Zwiększyło się także zwodociągowanie gminy co w pewnym stopniu związane jest z jej rozwojem i powstawaniem nowych budynków. Choć Gmina poczyniła starania względem budowy oczyszczalni ścieków oraz budowy kanalizacji sanitarnej w dalszym ciągu działania te są niezakończone. Wielce prawdopodobnym jest, że po realizacji zadań w zakresie kanalizacji sanitarnej jakość wód powierzchniowych ulegnie poprawie.

W zakresie ochrony powietrza w dalszym ciągu strefa śląska klasyfikowana jest do klasy C pod względem stężeń pyłu zawieszonego PM10 oraz PM 2,5 a także benzo(a)pirenu. Istotnym problemem jest także przekroczenie wartości docelowej dla ozonu, jednak na jego stężenie w powietrzu nikły wpływ mają czynniki antropogeniczne.

W zakresie gospodarki odpadami należy zwrócić uwagę, że znacznie wzrosła ilość odebranych odpadów komunalnych ogółem, przy jednoczesnym wzroście masy oddawanych niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych. Gmina osiągnęła wymagane prawem poziomy recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów budowlanych i rozbiórkowych inne niż niebezpieczne.

5. Podsumowanie wyników raportu

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Nędza stanowi podstawowe narzędzie prowadzenia polityki ekologicznej na terenie gminy. Okres raportowania Programu ochrony środowiska obejmuje lata 2020 – 2021. W tym czasie na terenie gminy Nędza obowiązywał Program Ochrony Środowiska dla Gminy Nędza na lata 2018 – 2021 z perspektywą na lata 2022 – 2025.

Raport przedstawia dotychczas podjęte działania oraz potrzeby zmian w przyjętych priorytetach w kontekście zaistniałych zmian stanu środowiska na terenie Gminy Nędza oraz w kontekście konkretyzacji wielu zamierzeń inwestycyjnych przyjętych przez Gminę, a także podmioty gospodarcze.

Analizując całość przedstawionych w niniejszym raporcie danych należy uznać, że wyznaczony w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Nędza na lata 2018 – 2021 z perspektywą na lata 2022 – 2025, cel w postaci **Opracowania i wdrożenia kompleksowego systemu zarządzania środowiskowego na terenie gminy Nędza**, został osiągnięty. Opracowano raport z realizacji poprzedniego okresu obowiązywania Programu a także opracowano zupełnie nowy Program na kolejny okres operacyjny.

W zakresie edukacji ekologicznej mieszkańców wyznaczono cel w postaci **Podniesienia świadomości ekologicznej mieszkańców gminy Nędza**. Cel ten w zupełności można uznać za osiągnięty z uwagi na prowadzenie licznych kampanii edukacyjnych na terenie gminy.

W zakresie awarii przemysłowych wyznaczono cel w postaci **Ograniczenia ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych oraz minimalizacji ich skutków**. Z uwagi na brak wystąpienia w okresie obowiązywania Programu zdarzenia o charakterze poważnej awarii przemysłowej należy uznać, że cel ten został osiągnięty.

W zakresie ochrony przyrody wyznaczono cel w postaci **Ochrony środowiska przyrodniczego i krajobrazu na terenie gminy Nędza**, w ramach którego zrealizowano działania, które w niewielkim stopniu negatywnie wpływają na stan zasobów przyrody, wobec czego należy uznać, że cel ten został osiągnięty.

Dla ochrony lasów wyznaczono cel w postaci **Ochrony lasów i utrzymania odpowiedniego poziomu lesistości na terenie gminy Nędza**, dla którego prowadzono głównie działania zmierzające do odbudowy zniszczonego w wyniku huraganu lasu. Prowadzenie odnowień w znacznej mierze spowoduje osiągnięcie założonego celu.

Dla ochrony gleb wyznaczano cel w postaci **Ochrony gleb przed degradacją oraz rekultywacji terenów zdegradowanych i zdewastowanych na terenie gminy Nędza**. Mając na uwadze, że prowadzone są działania administracyjne mające na celu przywrócenie gleb do ich poprzednich wartości poprzez ich rekultywację, należy stwierdzić, że cel ten zostanie osiągnięty po zrealizowaniu odpowiednich decyzji.

Dla ochrony wód wyznaczono cel w postaci **Dążenia do osiągnięcia właściwych standardów wód powierzchniowych i podziemnych pod względem jakości poprzez ich ochronę**. Mając na uwadze prowadzone prace związane z utrzymywaniem urządzeń wodnych, budową sieci kanalizacji sanitarnej, należy uznać, że cel ten zostanie osiągnięty, zgodnie z założeniami programowymi, czyli w okresie perspektywicznym Programu.

Dla ochrony powietrza wyznaczono cel w postaci **Spełnienia norm jakości powietrza atmosferycznego poprzez sukcesywną redukcję emisji zanieczyszczeń do powietrza na terenie gminy Nędza**. Pomimo poczynionych licznych działań modernizacyjnych (docieplenie budynków użyteczności publicznej, wymianą nieekologicznych kotłów u mieszkańców, nadal, zgodnie z danymi uzyskanymi w ramach monitoringu jakości powietrza na terenie strefy Śląskiej odnotowywane są przekroczenia standardów jakości powietrza.

W zakresie hałasu wyznaczono cel w postaci **Poprawy klimatu akustycznego na terenie gminy Nędza**. Według badań hałasu komunikacyjnego, wykonanych w poprzednim okresie raportowania, na terenie gminy Nędza istnieją tereny w przekroczeniach wartości dopuszczalnych. Wobec powyższego trudno uznać by cel ten został osiągnięty.

W zakresie pól elektromagnetycznych wyznaczono cel w postaci **Kontroli i ograniczenia emisji niejonizującego promieniowania elektromagnetycznego do środowiska na terenie gminy Nędza**, który został osiągnięty – na terenie gminy Nędza brak jest punktów z przekroczeniami wartości dopuszczalnych,

Dla gospodarki odpadami wyznaczono cel w postaci **Minimalizacji ilości powstających odpadów, wzrost wtórnego wykorzystania i ograniczenie składowania pozostałych odpadów**. Od początku obowiązywania systemu gospodarki odpadami sukcesywnie wzrastała ilość odpadów komunalnych generowanych przez mieszkańców gminy. Dodatkowo zwiększył się odsetek niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych w całym strumieniu odpadów. Gmina osiąga wymagane przepisami prawa poziomy odzysku i przygotowania do ponownego użycia oraz ograniczenie składowania frakcji bioodpadów, wobec czego należy uznać, że cel, choć tylko częściowo, ale został osiągnięty.

Na realizację zadań ujętych w Programie Gmina Nędza przeznaczała środki finansowe, z czego znaczna część poniesionych nakładów była współfinansowana ze środków pochodzących z funduszy europejskich oraz środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach.